

raru e tae ana ki te aroaro o nga kai-whakawa e eke ana ki te 3,000 i te tau, ko te nuinga na te waipiro i kawea atu. I tenei tau ka huri nei kua hoki ki te 800 nga hara ki te ture. Kua kite ahau i te pai i te ora kua puta ki taku iwi i te mutunga o te kai-waipiro.

E inoi ana ahau ki nga taitamariki o te iwi Maori kia haere tupato mo taua kai. Kua neke atu i te 60 aku tau inaianei engari kei te kaha tonu ahau, a mehemea ki te oma whakataetae tatou ka mate etahi o nga tai-tamariki na i a au! Kaore ahau i kai-waipiro mai ano o toku tamarikitanga. Engari i a au e tu ana hei Tumuaki mo te Whare-herehere ka kite ahau i nga ahuatanga katoa o te tangata. Kua kite ahau na te waipiro te nuinga o te tangata i mau ai ki te whare-herehere.

Ko taku kupu whakamutunga ki a koutou me penei "Haere mai kia kite koutou i era uri o nga waka o tatou tipuna." Honoa te aroha o tatou tipuna ki nga marae i Hawaiki. Haere mai ki oku marae, hei reira rawa ea ai i a au to koutou aroha nui ki a maua ko toku hoa.

TE KAUNIERA O MATATUA

E whakaatu mai ana a Tiaki Rewiri i nga mate o to ratou Kaunihera. "Kei te mahi etahi o nga tangata o runga i a Matatua i nga mahi kino, kei te tino takahi i nga ture kei te harihari waipiro ki nga kainga Maori, ki reira kai ai, hokohoko ai hoki. Kei te kimi toku ngakau i te tino take i kaha haere rawa ai tenei mahi hari waipiro ki nga kainga Maori. Kua tino mohio ahau inaianei ko te putake i piki haere ai tenei mahi na nga Kaunihera Maori tonu, Kaore aua kaunihera e kaha ana ki te hapai i nga ture i paahitia e te Kawanatanga. Pootitia ai e nga Maori ko nga tangata haurangi hei tiamana mo nga Komiti marae. Kei te tino ngoikore nga kaunihera o runga o tenei waka ki te tautoko i nga ture. Kaore rawa he tangata totika i roto i aua kaunihera hei arahi i nga ture. Ko tetahi mahi kino kei te mahia i etahi o nga takiwa o Matatua ko te mahi parau kai i nga Ratapu mahi whare, me era atu mahi nunui. Kei te kaha rawa taku hapai i taku whakahe ki nga Kaunihera he mangere ki te arahi i te iwi Maori ki runga i te huarahi tika. Kei te tumanako toku ngakau kia pera he tangata hei arahi i nga Kaunihera me te tiamana o te Kaunihera o Maniapoto, ara me Te Moerua, te tiamana kaha ki te whaina i a Kingi Mahuta me tona iwi ake.